

N. Trommelen
stopawacs@live.nl

Ministerie van Defensie
DIRECTORAAT-GENERAAL
BELEID

Locatie
Den Haag - Plein-
Kalvermarkt.
Kalvermarkt 32
's-Gravenhage

Postadres
Postbus 20701
2500 ES 'S-GRAVENHAGE
MPC 58B

www.defensie.nl

Onze referentie
BS 2023024271

Bij beantwoording, datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.

Datum 6 oktober 2023
Betreft Reactie op ingekomen brief 10 mei 2023

Geachte heer Trommelen,

Op 10 mei jl. heeft u de staatssecretaris van Defensie een brief geschreven om als actiegroep "STOP AWACS" de door u ervaren hinder van en zorgen over de NAVO vliegbasis Geilenkirchen nogmaals onder de aandacht te brengen. Ik bied u mede namens de staatssecretaris onze welgemeende excuses aan voor de vertraging van onze reactie hierop. Vanwege personeelwisselingen zijn sommige zaken helaas lang blijven liggen. We doen ons best om dit zo snel als mogelijk weer in te lopen.

Graag wil ik u, namens de staatssecretaris, bedanken voor het gesprek dat u op 16 september 2022 met hem heeft gehad en alsnog reageren op uw brief van 10 mei jl.

Alvorens in te gaan op de inhoud van uw brief, wil ik beginnen met te vermelden dat een periodiek overleg is ingesteld waar gelegenheid is om de ervaren hinder en zorgen te bespreken. Dat is de Commissie AWACS Limburg, in het vervolg CAL. In dit overleg zijn onder andere omwonenden, de gemeenten en de Rijksoverheid vertegenwoordigd. In uw brief stelt u dat de AWACS-toestellen veel geluid produceren en de leefomgeving verontreinigen. In de CAL-overleggen lichten verschillende experts regelmatig toe wat de effecten zijn van het gebruik van de vliegbasis op de leefomgeving. Uit deze expert-oordelen blijkt dat het gebruik van het vliegveld voldoet aan de geldende wet- en regelgeving. Dit neemt echter de door de omgeving ervaren overlast niet weg.

Om tegemoet te komen aan de bezwaren en zorgen vanuit de omgeving zijn de afgelopen decennia diverse maatregelen genomen om de hinder te verminderen. Zo hebben wij de problemen van de omgeving internationaal aangekaart, wat geleid heeft tot het verminderen van vliegtuigbewegingen van de AWACS-basis over Nederlands grondgebied. Dit aantal is afgenomen van jaarlijks circa 3000 in 2009 naar 1552 in 2022. Andere maatregelen zijn het isoleren van woningen, het aanpassen van vliegprocedures en opleidingsprogramma's, het verlengen van de plaatsing van ervaren personeel en meer. Ook heeft Defensie de zorgen en bezwaren van de inwoners diverse malen aangekaart bij de NAVO en bij Duitsland. Ik constateer dat de inspanningen van Defensie hebben geleid tot beperking van de hinder, maar niet tot het wegnemen van uw zorgen en bezwaren. In uw brief geeft u aan dat u maar één mogelijke oplossing voor de situatie ziet, namelijk een permanente sluiting van de basis. Deze beslissing is echter niet aan Nederland,

omdat het een NAVO vliegbasis op Duits grondgebied betreft.

Er is onlangs een nieuwe, belangrijke stap gezet om hinder voor de omgeving te verminderen. De NAVO heeft de intentie uitgesproken om een nieuwe AWACS-capaciteit versneld te verwerven, die tussen 2031 en 2035 stap voor stap in gebruik wordt genomen. Deze nieuwe moderne toestellen zullen significant minder geluid maken en een lagere uitstoot hebben. Daarnaast heeft de NAVO uitgesproken om zoveel als mogelijk gebruik te maken van de bestaande AWACS-infrastructuur, waarbij nog niet definitief is besloten of de NAVO vliegbasis Geilenkirchen de thuisbasis van de nieuwe toestellen blijft. De NAVO beslist over deze zaken in het grotere programma *Alliance Future Surveillance & Control* (AFSC), dat gaat over de toekomstige opzet van de totale luchtruimbewaking en verdediging van het NAVO bondgenootschap na 2035. Het onderzoeken van de mogelijkheden voor luchtruimbewaking en -verdediging door bijvoorbeeld integratie van drones of satellieten in het programma is een onderdeel. Er wordt in 2025 meer duidelijkheid verwacht over de nieuwe AWACS-capaciteit en ingebruikname daarvan. Op dit moment brengt het Ministerie van Defensie in kaart wat de relevante beslismomenten zijn om te komen tot de nieuwe AWACS-capaciteit, de toekomst van de vliegbasis en op welke wijze de omgeving bij beslissingen hierover wordt betrokken. Zodra dat bekend is, delen wij dat met de gemeente Brunssum, de gemeente Beekdaalen en de CAL.

Ik hoop dat ik u met deze brief inzicht heb gegeven in hoe Defensie oog heeft voor de ervaren overlast en zorgen van omwonenden, de verscheidene maatregelen die Defensie de afgelopen decennia heeft genomen om hinder te verminderen, de belangrijke stap die is gezet om op termijn de hinder aanzienlijk verder te verminderen en hoe Defensie de belangen van de omwonenden (inter-)nationaal blijft aankaarten. Voorgaande onderwerpen worden met elkaar besproken in de CAL, alwaar ook Defensie het overleg over deze onderwerpen vervolgt. Het komende CAL overleg staat gepland voor 8 november 2023. Een afschrift van deze brief wordt aan de deelnemers van de CAL gestuurd.

Met vriendelijke groet,

Directeur Materieel, Leefomgeving, Vastgoed en Duurzaamheid

N. (Nanda) Kellij

Ministerie van Defensie
DIRECTORAAT-GENERAAL
BELEID

Datum

Onze referentie
BS2023